

UNIVERZITET U SARAJEVU
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET
AUTOMATIKA I ELEKTRONIKA
Predmet: Mobilna robotika

Seminarski rad

Detekcija ivica, linija i krugova na slici – robotska vizija

Profesor: prof. Dr. Jasmin Velagić

STUDENT: Emina Hasanović

Sarajevo, Septembar 2019.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Robotska vizija.....	3
2.1. Obrada i analiza slike.....	4
CCD i CMOS kamere	5
Značajke slike	6
Canny operator	7
Hough transformacija	8
3. ROS (eng. Robotic Operating System).....	9
3.1. Arhitektura ROS-a.....	10
3.2. Korišteni ROS paketi i biblioteke	12
OpenCV	12
4. Implementacija u ROS-u	14
Zaključak.....	22
Reference	23

1. Uvod

U ovom seminarskom radu bit će prikazana detekcija ivica, linija i krugova na slici. Pomenuti problem bit će urađen u ROS-u (*eng. Robotic Operating System*) o kojem će detaljnije biti u nastavku ovog dokumenta. Ovaj problem je jedan od početnih problema u robotskoj viziji, jako je aktuelan i zanimljiv. Rad napisanog algoritma bit će demonstriran koristeći web kameru laptopa.

Algoritmi koji će biti korišteni su: Canny Edge detection, Hough Transform for Line and Circle detection (Canny-ev algoritam za detekciju ivica I Haffova transformacija za detekciju linija I krugova).

Kriteriji funkcionalnosti algoritma su dobra detekcija, dobra lokalizacija i minimalan višestruki odziv. Dobra detekcija kaže da bi algoritam trebao obilježiti što je moguće više stvarnih rubova koji zaista postoje na posmatranoj slici, dobra lokalizacija je uvjet da su obilježeni rubovi što je moguće manje udaljeni od stvarnih rubova na slici, a minimalan višestruki odziv govori da bi rub trebao biti obilježen najviše jednom sa što manjom prisutnošću šuma.

2. Robotska vizija

Sa stajališta robotike, područja računarske ili robotske vizije istražuju oblasti računarskog predstavljanja okoline na temelju svjetlosnih signala i proučavaju tehnike umjetne inteligencije koje obavljaju zadatke zaključivanja ili planiranja na temelju dobivenog prikaza okoline.

Glavni cilj sistema robotske vizije je oponašati sposobnosti i značajke ljudskog vizualnog sistema.

Kako je vizija najmoćniji način opažanja okoline slijedi da vizualni robotski sistemi osiguravaju veliki broj informacija o robotskom okruženju na temelju kojih se može ostvariti inteligentna interakcija u dinamičkoj sredini.

Pri tome treba voditi računa da je obrada podataka i gradnja mape okruženja na temelju vizualnih informacija značajno složenija od istih sa nevizualnim senzorima.

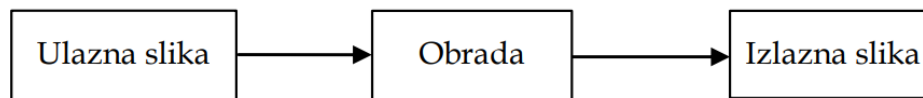
Temeljni procesi u robotskoj viziji: obrada i analiza slike.

2.1. Obrada i analiza slike

Obrada i analiza slike predstavljaju važne procese kojima se transformira slika u prihvatljiv oblik i izdvajaju, odnosno prepoznaju odgovarajuće značajke slike koje se mogu koristiti u različitim procesima unutar navigacijskog sistema mobilnog robota.

Digitalna obrada slike je proces podvrgavanja numeričkih reprezentacija objekata u slici seriji operacija s ciljem postizanja željenog rezultata.

Ulaz i izlaz u procesu obrade slike predstavljaju sliku, dok se sam proces obrade sastoji od poboljšavanja i obnavljanja slike – slika 2.1..

Slika 2.1. Blok dijagram obrade slike

Digitalna obrada slike obuhvaća sljedeće procese:

- **Operacije na slici** (konvolucija, Fourierova transformacija, Z transformacija,...).
- Transformacije slike (linearne, ortogonalne, diskretne).
- **Metode poboljšanja slike** (operacije na tački, prostorne operacije, upotreba transformacija, tehnike pseudokoloriranja, filtriranje – linearno i homomorfno,...).
- **Obnavljanje slike** (modeli degradacije slike, Inverzni i Wienerov filter, pseudoinverzija matrica, ...).
- **Rekonstrukciju slike iz projekcija** (Radonova transformacija, operator povratne projekcije, projekcijski teorem, inverzna Radonova transformacija, Hilbertova transformacija, Fourierova metoda rekonstrukcije, ...).
- **Kompresiju slike** koja pokušava smanjiti broj bitova potrebnih za pohranu slike bez ili sa gubitkom informacija.

Izlaz iz sistema za analizu nije slika, već numerički ili simbolički opis njenog sadržaja.

U sistemu za analizu slike postoje tri grupe operacija izdvajanje značajki, segmentacija i opis scene.

Postupci u procesu analize slike:

- **Raspoznavanje uzoraka** (pravilo najbližeg susjeda, Bayesovo pravilo, algoritmi za grupiranje,...).
- **Izdvajanje (ekstrakcija) značajki slike** (prostorne osobine, osobine u domeni transformirane slike, detekcija rubova, detekcija granica).

- **Segmentacija slike** (amplitudna, obilježavanje komponenti, granice objekata, unutarnjost objekta, grupiranje, ekspertni sistemi, neuronske mreže,...).
- **Matematička morfologija** (binarna i siva).
- **Analiza tekstura, oblika i pokreta.**
- **Registracija slike** (klasifikacija metoda za registraciju, pregled geometrijskih transformacija i algoritama).
- **Stereovizija** (kalibracija kamere, stereovizija, problem korespondentnih tačaka).

Većina vizualnih robotskih sistema koriste **kamere** za opažanje prostora. Opažanje područja je izuzetno važno u mobilnoj robotici za izbjegavanje prepreka pri obavljanju nekog zadatka. Međutim, kod vizualnog sistema (kamera) izražen je problem gubitka **informacija o dubini**. Ako se mogu predvidjeti informacije o dimenzijama objekta, ili pak o njegovoj boji i refleksiji, tada se mogu izvući informacije o dubini. Svojstva slike ne ovise samo o promjenama u sceni već i o parametrima kamere.

CCD i CMOS kamere

CCD (Charged Coupled Device) kamera

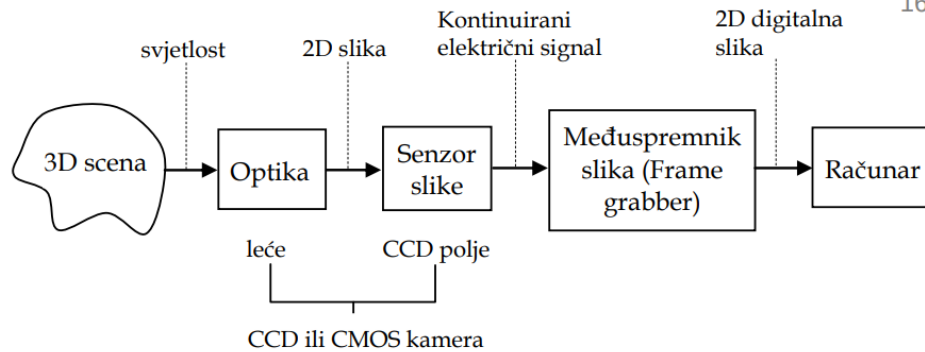
Fotoni svjetlosti udaraju u svaki piksel, oslobađaju elektrone koji su obuhvaćeni električkim poljem i zaustavljaju se na pikselu (fotoelektrički efekt). Tokom vremena svaki piksel će akumulirati različit iznos energije na temelju ukupnog broja fotona koji su “udarili” u njega. Nakon što se period integracije kompletira, relativan iznos energije piksela se pohranjuje i čita – proces kolekcije.

CMOS kamera

CMOS čip se značajno razlikuje od CCD čipa. On također ima polje piksela, ali su oni locirani paralelno i svaki piksel koristi nekoliko tranzistora za svoje lociranje. Proces integracije (akumuliranje energije u pikselima) je isti kao kod CCD čipa. U fazi kolekcije CMOS koristi drukčiji pristup, gdje se svaki piksel mjeri i pojačava se njegov signal, pri čemu se to odvija paralelno za svaki piksel u polju. Rezultantne vrijednosti piksela se prenose do njihovih destinacija.

Obje tehnologije sistema vizije, CCD i CMOS, generiraju digitalne signale koji se mogu direktno iskoristiti u robotici. Čip u kameri posjeduje paralelne digitalne ulazne i izlazne pinove preko kojih se prenose diskretne vrijednosti sadržaja piksela. Neki moduli vizualnog sistema koriste ove digitalne signale i obrađuju ih u stvarnom vremenu. Za ovu svrhu koristi se čip koji predstavlja međuspremnik slika (frame grabber) između digitalnih izlaza kamere i digitalnih ulaza u računar. Ovakvi čipovi "hvataju" kompletnu sliku i omogućuju pristup pikselima, obično u pojedinačnom poretku.

Sklopovlje sistema vizije prikazano je na slici 2.2.

Slika 2.2. Sklopovlje sistema vizije

Ovdje nećemo pričati o nekim glavnim parametrima kamere, kako se kamera klibriše i kako se uzorkuje slike, naime, fokus je stavljen na samo obradu gotove slike.

Značajke slike

Osnova mnogih vizualnih zadataka u robotskoj viziji je usporedba dvaju ili više pogleda istog objekta dobivenih sa dvije/više kamere ili dobivenih iz jedne kamere sa različitih pozicija, pri čemu je jedan od njih referentni pogled. Često je korisno izabrati takve apstrakcije slike koje pojednostavljaju usporedbu. Pojedinačni pikseli su samo indirektno povezani sa intenzitetom (boja) objekta u sceni. Iznosi piksela su rezultat složene interakcije između osvjetljenosti prostora, položaja kamere, prisustva drugih objekata u prostoru i refleksijskih svojstava objekata.

Vrijednosti pojedinačnih piksela ne koriste se direktno u većini zadataka robotske vizije. Zbog toga je potrebno načiniti njihovo preobradbu da se istaknu korisne strukture u slici. U nastavku se obrađuju sljedeće značajke slike:

- **boja i sjena,**
- **ograničenja osvjetljenosti slike (optički tok)**
- **korelacija**
- **izdavanje značajki**
- **izdvajanje rubova**

Umjesto razmatranja cjelokupne slike neki pristupi koriste heuristike za identificiranje pojedinih tačaka na slici koje su važne za određeni zadatak i kasnije korištenje tih tačaka za prikazivanje slike. Korneri, naprimjer, često su veoma važni za vizualne zadatke i za njihovo identificiranje se koriste ranije izgrađeni detektori kornera. Opća klasa takvih operatora je poznata pod imenom detektori značajki ili operatori od interesa. U praksi ovi detektori trebaju identificirati lokacije koje su stabilne unutar malih promjena u slici i malih promjena u tački pogleda. Oni također sažimaju sliku u obliku brojnih podesivih značajki.

Postoje razni algoritmi za detekciju različitih značajki ali u ovom seminarskom radu bit će obrađeni Canny operator za detekciju ivica i Hough transformacija za detekciju linija i krugova na slici, pa će oni samo biti u nastavku detaljnije obrađeni.

Canny operator

Nastao 1986 na MIT-u.

I dalje ima superiorne karakteristike u pogledu detekcije ivica.

Kani je formulisao tri uslova koja bi idealni detektor trebalo da ispuni:

- ✓ Mali procenat lažnih detekcija, visok procenat pravih detekcija
- ✓ Dobra lokalizacija
- ✓ Jedinični odziv na ivicu (sve ivice su širine 1 piksel)

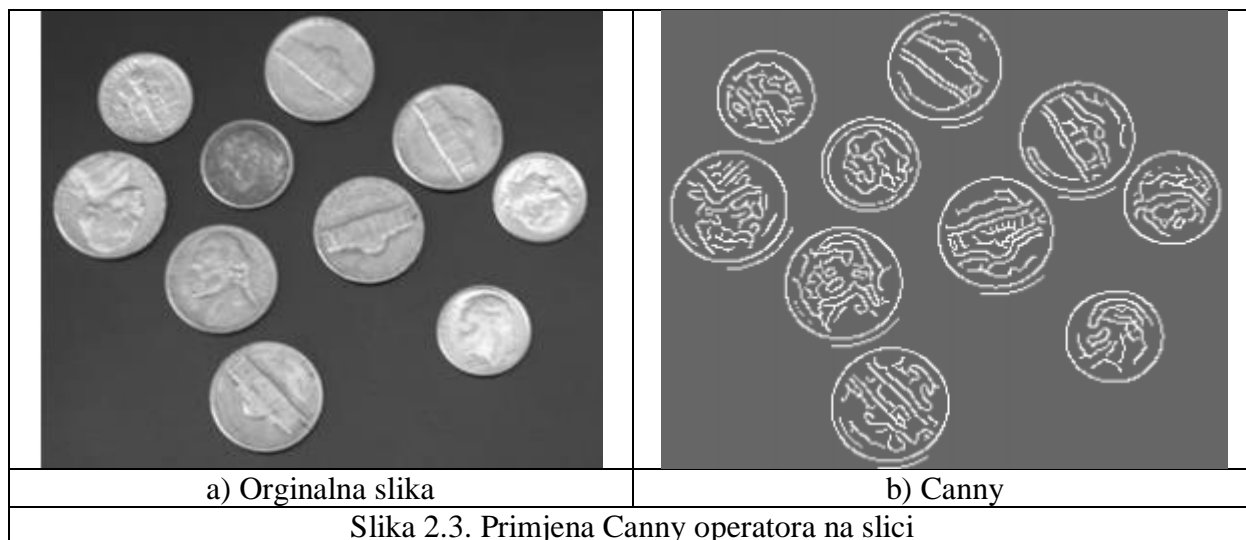
Ova metoda koristi višerazinski algoritam za detekciju rubova u slici. Za razliku od ostalih metoda za detekciju i izdvajanje rubova, Cannyjeva metoda koristi dvije različite vrijednosti pragova za detektiranje jakih i slabih rubova, te uključuje slabe rubove samo u slučaju kada su povezani sa jakim rubovima. Na ovaj način omogućeno je kvalitetnije izdvajanje rubova iz slike u prisustvu šuma.

Cannyjeva metoda predstavlja "optimalnu" metodu za detekciju, odnosno izdvajanje rubova. Optimalna funkcija Cannyjevog detektora opisana je zbrojem eksponencijalnih članova.

Cannyjev algoritam može se razmatrati kao filter koji ulaznu crno-bijelu sliku obrađuje tako da na izlaznoj slici postoje samo rubovi ili ne-rubovi.

Detekcija rubova odvija se u četiri faze: izgladivanje (usrednjavanje) slike, određivanje gradijenta intenziteta slike, stanjivanje rubova i uporedba s pragom.

Primjer primjene Canny operatora na nekoj slici prikazan je na slici 2.3.

Hough transformacija

Houghova transformacija je robusna tehnika procenjivanja parametara temeljena na načelu glasanja. Patentirao ju je Paul Hough 1962. kao metodu određivanja orijentacije linija. U računalnom vidu, Houghovom transformacijom pronalaze se parametri nesavršenih primjeraka zadane klase oblika. Isprva je korištena za detekciju ravnih linija, a kasnije je proširena i na neke kompleksnije parametarske oblike poput kružnica i elipsa. Generalizirana Houghova transformacija, koju je 1979. opisao D. H. Ballard, generalizirana je za detekciju proizvoljnih parametarskih oblika.

Pravu liniju, odnosno pravac, potrebno je opisati u obliku minimalnog broja parametara.

Standardni zapis $v = au + b$ je problematičan u slučaju vertikalnog pravca kada je $a = \infty$. Umjesto toga može se koristiti (ρ, θ) parametrizacija:

$$u \sin \theta + v \cos \theta = \rho \quad (2.1.)$$

odnosno:

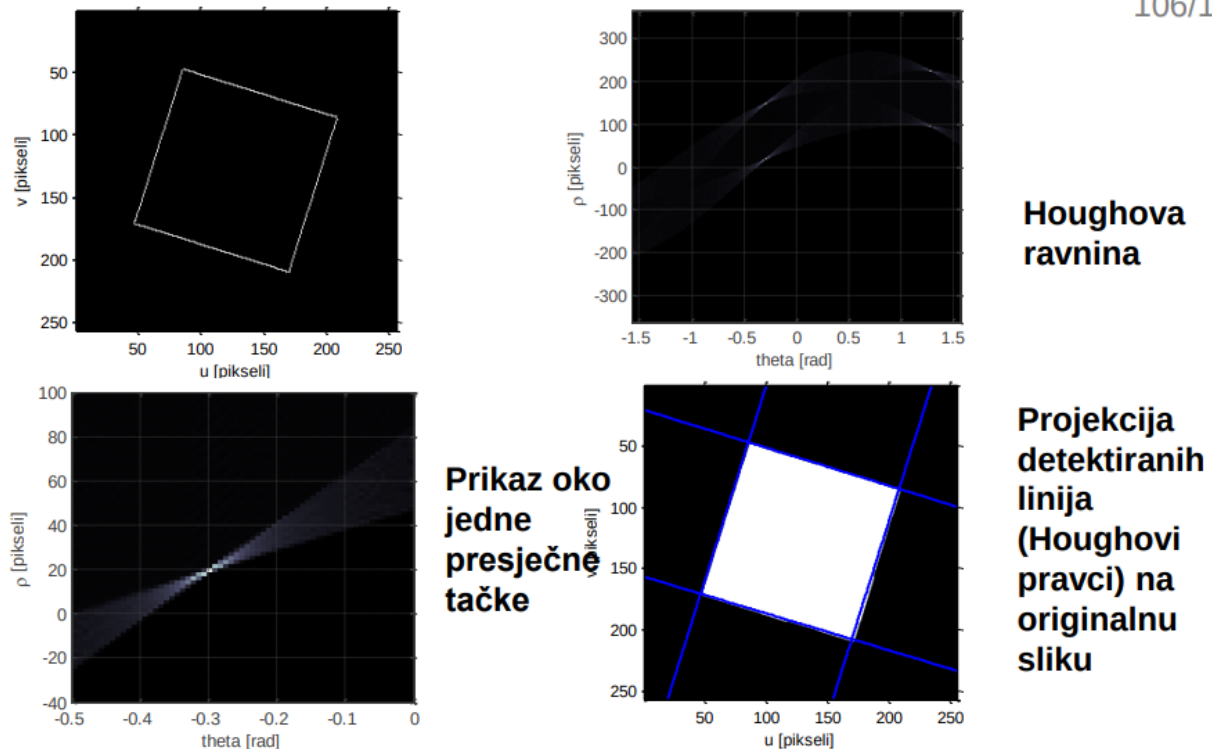
$$v = -u \tan \theta + \frac{\rho}{\cos \theta} \quad (2.2.)$$

$\Theta = [-\pi/2, \pi/2)$ je ugao nagiba i ρ udaljenost pravca od ishodišta, za koji vrijedi $\rho = [\rho_{\min}, \rho_{\max}]$.

Horizontalni pravac ima $\theta = 0$ i vertikalni $\theta = -\pi/2$. Svaki pravac može se promatrati kao tačka (ρ, θ) u dvodimenzionalnom prostoru svih mogućih linija. Houghova transformacija preslikava

pravac u tačku u koordinatnom sistemu $\rho\theta$. Familija pravaca koja polazi kroz jednu tačku bi se preslikala u skup tačaka koje leže na sinusoidi. U praksi se razmatraju pravci iz konačnog skupa.

Primjer primjene Hough transformacije na sliku je dat a slici 2.4.

Slika 2.4. Primjer Hough transformacije na slici

U ovom poglavlju je prikazana osnovna teorijska podloga zadatka obrade slike i teorijska podloga algoritama koji će biti korišteni, dok u sljedećem poglavlju bit će spomenuto programsko okruženje koje će biti korišteno. [1]

3. ROS (eng. Robotic Operating System)

Danas se u nastavi i istraživanju koristi mnogo hardverskih i softverskih komponenti za izgradnju mobilnih robota. Većina tih komponenti je zamišljena i implementirana kao zatvoren sistem bez mogućnosti integracije u neke veće sisteme. Poseban problem nastaje kada se pokušavaju integrirati različite komponente koje obavljaju isti posao: CPU, kontroleri za motore, senzore itd. Robotic Operating System (u nastavku teksta ROS) pokušava da riješi taj problem. Zamisljen kao projekat otvorenog koda i specifikacija pod BSD licencom, privukao je ogromnu društvenu zajednicu u njegovo razvijanje i korištenje. Ovaj sistem nudi skup biblioteka i alata koji pomažu programerima da jednostavno

razvijaju softver za robotske sisteme. On pruža hardversku apstrakciju, drivere za uređaje, biblioteke za manipulaciju podacima, vizualizaciju, prosljeđivanje poruka, kao i jednostavno upravljanje paketima i modulima ROS-a.

ROS pokreće sve vrste robota: od malih mobilnih robota sa diferencijalnim pogonom do robotskih manipulatora ili automobila. Neki od najčešće korištenih robotskih platformi su:

- PIXHAWK, Skybotix CoaX Helicopter (helikopteri),
- Meka, Qbo, Mini-PR2, Lego NXT (setovi za učenje),
- Shadow Dextrous Hand, Robotino, Penn Quadrotors, Washington University's B21r and Videre ERRATICs (mobilni roboti),
- Care-O-bot 3, BOSCH RTC, EL-E and Cody, Kawada HRP2-V (mobilni robotski manipulatori),
- STAIR 1, Aldebaran Nao, Junior (humanoidni roboti).

Obzirom na svoju heterogenost i funkcionalnosti koje podsjećaju na prave operativne sisteme ROS je našao primjene u raznim oblastima:

- Robotska vizija
- Navigacija
- Upravljanje
- Mobilna robotika
- Planiranje kretanja itd.

Kako je model razvoja ovog softvera otvorenog koda to je osiguran stalni razvoj u budućnosti i sve veća prihvaćenost kako u naučnim institucijama tako i u industriji. ROS nije operativni sistem! To znači da ne dolazi kao distribucija nekog operativnog sistema, nego se instalira na već postojeći operativni sistem. Za sada je potpuno podržan Ubuntu Linux u svim verzijama, dok su dostupne eksperimentalne varijante za neke operativne sisteme koji neće biti nabrajani ovdje. [2]

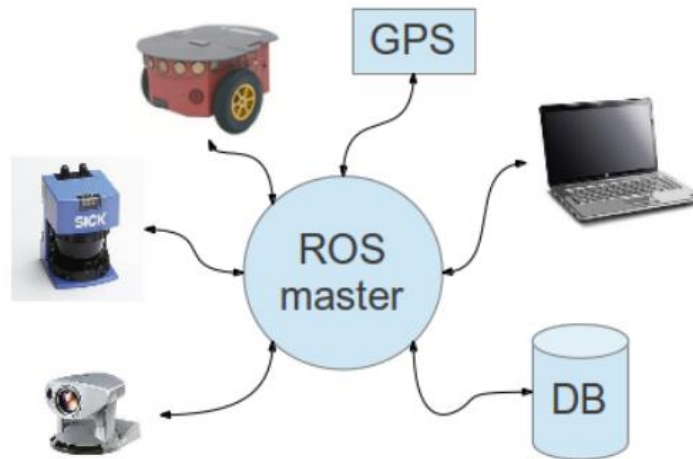
3.1. Arhitektura ROS-a

Ciljevi koji su definirani prilikom dizajna ROS-a su da on bude prije svega skalabilan. To znači da se bez puno posla jedan kod može primijeniti na što više istih ili različitih robotskih sistema. Ukratko, ti ciljevi su:

- Peer-to-peer komunikacija
- Baziran na alatima
- Višejezičan (u smislu korištenih programskih jezika)
- Besplatan i otvorenog koda.

Peer-to-peer Sistem razvijen korištenjem ROS-a se sastoji iz više procesa, pa čak i različitih računara na mreži u peer-to-peer topologiji. Ovaj pristup je drugačiji od centraliziranog pristupa

u tome što master ima funkciju isključivo da usmjerava poruke na prave klijente. U slučaju robotskog sistema ti klijenti su aktuatori, senzori i kontroleri.

Slika 3.1. Primjer arhitekture robotskog sistema sa ROS-om

Višejezičnost Mnogi programeri imaju svoje "najdraže" programske jezike. Zbog toga je ROS dizajniran da bude neutralan po pitanju korištenog programskog jezika. Do sada je potpuno implementirana podrška za jezike C++, Python, Octave i LISP, dok su za mnoge druge jezike razvijanja u toku. Sam ROS je implementiran u C programskom jeziku što osigurava brzinu i veoma dobro upravljanje hardverskim resursima. Prosljeđivanje poruka je definirano XML-RPC protokolom za koji postoji implementacija u skoro svim poznatim programskim jezicima. Zbog toga, ali i zbog zamisljene distribuirane filozofije sistem moguće je da klijenti izvršavaju kod napisan u potpuno različitim programskim jezicima.

Baziran na alatima. Zbog jednostavnijeg upravljanja nadogradnje kompleksnog sistema kao što je ROS, dizajn podsjeća na mikrokernelsku filozofiju koja se susreće kod operativnih sistema. To znači da se veliki broj malih alata koristi za izgrađivanje komponenti sistema: od postavljanja parametara do vizualizacije podataka.

Besplatan i otvorenog koda ROS je moguće besplatno preuzeti sa interneta. Sav kod je javno dostupan i moguće ga je preuzeti i nastaviti razvijati.

U ovom poglavlju opisana je osnovna struktura ROS-a i osnovne informacije o ROS-u. Detaljnije neće biti obrađen ROS iako je da obradu ovakvog zadatka u njemu potrebno mnogo veće znanje od ovog prethodnog, ali kako je ROS open source sve značajno možete pronaći na oficijanoj stranici ROS-a ROS.org i pomoć korisnicima z ROS ROS wiki. [2]

3.2. Korišteni ROS paketi i biblioteke

Da bi se ovaj problem obradio potrebno je uključiti odgovarajuće biblioteke ROS-a. Glavna biblioteka koja će biti korištena je **OpenCV** biblioteka. Ova biblioteka je upravo namijenjena za obradu slike, obradu videa i slično.

OpenCV

OpenCV je computer vision biblioteka otvorenog koda. Njen fokus su aplikacije koje rade s podacima u stvarnom vremenu (real-time aplikacije). Jedan od glavnih ciljeva OpenCV-a je pružanje jednostavne infrastrukture za rad sa computer vision-om i omogućuje jednostavan i brz razvoj jednostavnih ali i složenijih aplikacija. Biblioteka sadrži više od 500 funkcija koje se protežu kroz gotovo sva područja računalne vizije i strojnog učenja (machine learning). Naravno, obavljanje velikog broja operacija i kompliciranih algoritama nad podacima u stvarnom vremenu zahtjeva optimiziran kod pisan na nižoj razini. Upravo zato je OpenCV originalno pisan u programskom jeziku C. Službeni repozitorij se može pronaći na github stranici projekta. Osim korištenja C jezika za razvoj openCV aplikacija, razvijena su sučelja prema mnogo drugih jezika više razine kao npr. Java, Python, Ruby itd.

OpenCV ima podršku i za algoritme koje je potrebno koristiti u seminarskom radu, Canny and Hough Transform. Kako izgleda njihova primjena na nekoj slici može se vidjeti u oficijelnoj dokumentaciji OpenCV-a.

U ovom seminarskom radu koristit će se OpenCV C++, tj. cijeli kod će biti C++ kod. Logo OpenCV-a je prikazan na slici 3.2. [3]

Slika 3.2. Logo OpenCV-a

Package koji su potrebni da bi se realizovao dati zadatak su:

USB_cam package

Predstavlja ROS drajver za V4L USB kamere.

Čvorovi packaga su:

usb_cam_node koji ostvaruje konekciju sa USB kamerom u ovom slučaju sa web kamerom laptopa.

Objavljene teme su:

<camera_name>/image

Parametri su:

~video_device (string, default: "/dev/video0")

~image_width (integer, default: 640)

~image_height (integer, default: 480)

~pixel_format (string, default: "mjpeg")

...jpeg, yuyv, uyvy

~io_method (string, default: "mmap")

... mmap, read, userptr

~camera_frame_id (string, default: "head_camera")

~framerate (integer, default: 30)

~contrast (integer, default: 32)

(0-255)

~brightness (integer, default: 32)

(0-255)

~saturation (integer, default: 32)

(0-255)

~sharpness (integer, default: 22)

(0-255)

~autofocus (boolean, default: false)

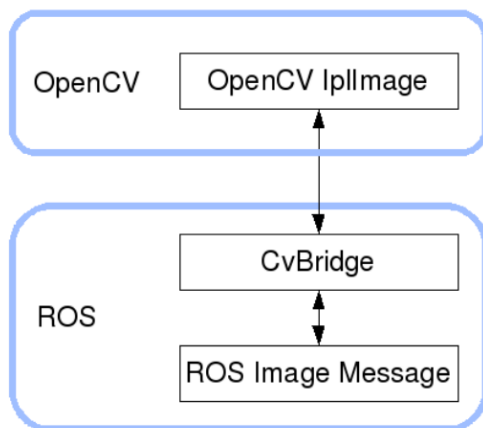
~focus (integer, default: 51)

~camera_info_url (string, default:)

~camera_name (string, default: head_camera) [4]

Cv_bridge package

Paket koji vrši konverziju između ROS Image poruka i OpenCV Image poruka. Na način koji je prikazan na slici 3.3.

Slika 3.3. Konverzija između OpenCV i ROS Image poruka

Na ROS wiki moguće je naći i odgovarajuće tutorijale kako napisati kod za čvor koji upravo radi konverziju između OpenCV i ROS-a. Cilj je spomenuti samo osnovne detalje o package-u a detaljno upoznavanje s package-om je ostavljeno čitaocu ovog seminarskog rada. [4]

Image_transport package

Ovaj paket se koristi kada je god upitanju objavljivanje slike na neku temu ili preplaćivanje na temu. Omogućava podršku za transport slika u kompresiranom formatu.

Kako napisati Publisher i Subscriber slika koristeći ovaj paket može se pronaći na ROS wiki.

Sada kada smo obradili osnovne pakete koji su nam potrebni da realiziramo dati problem u ROS-u pristupano pisanju koda za čvor koji će osluškivati temu <camera_name>/image na koju objavljuje slike usb_cam_node paketa usb_cam i vršit će obradu slika te obrađene slike objaviti na novu temu. Implementacija će biti data u narednom poglavlju. [4]

4. Implementacija u ROS-u

Usb_cam package-a koji je naveden i objašnjen u prethodnom poglavlju predstavlja drajver za web kameru i čiji čvor objavljuje slike na odgovarajuću temu. Pokretanje ovog već implementiranog čvora će biti prikazano u nastavku i kako on objavljuje slike.

Prvo je pokrenut ROS master – slika 4.1.:

```
roscore http://emina-HP-ProBook-450-G3:11311/
File Edit View Search Terminal Help
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~$ roscore
... logging to /home/emina/.ros/log/9752723e-dd4c-11e9-9629-84ef18c1215e/roslauch-
ch-emina-HP-ProBook-450-G3-6603.log
Checking log directory for disk usage. This may take awhile.
Press Ctrl-C to interrupt
Done checking log file disk usage. Usage is <1GB.

started roslaunch server http://emina-HP-ProBook-450-G3:35441/
ros_comm version 1.14.3

SUMMARY
=====

PARAMETERS
* /rostdistro: melodic
* /rosversion: 1.14.3

NODES

auto-starting new master
process[master]: started with pid [6614]
ROS_MASTER_URI=http://emina-HP-ProBook-450-G3:11311/
```

Slika 4.1. Pokretanje ROS mastera

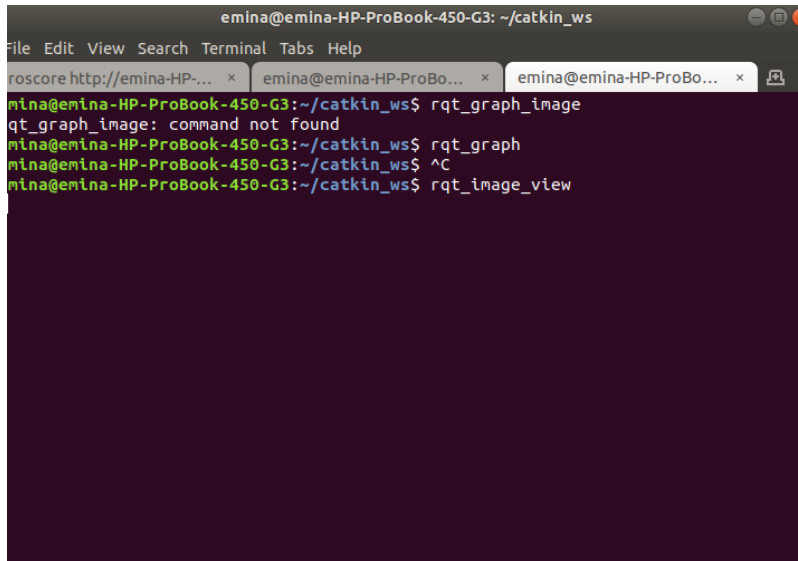
Pokretanje usb_cam_node-a, slika 4.2.:

```
emina@emina-HP-ProBook-450-G3: ~/catkin_ws
File Edit View Search Terminal Tabs Help
roscore http://emina-HP-ProBook-450-G3:11311/ x emina@emina-HP-ProBook-450-G3: ~/catki... x
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~$ roscd usb_cam
roscd: No such package/stack 'usb_cam'
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~$ cd ~/catkin_ws
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ source /opt/ros/melodic/setup.bash
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ . ~/catkin_ws/devel/setup.bash
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ roscd usb_cam
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws/src/usb_cam$ . ~/catkin_ws/devel/setup
.bash
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws/src/usb_cam$ ^C
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws/src/usb_cam$ cd ~/catkin_ws
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ rosrn usb_cam usb_cam_node
[ INFO] [1569165821.454329951]: using default calibration URL
[ INFO] [1569165821.456226475]: camera calibration URL: file:///home/emina/.ros/
camera_info/head_camera.yaml
[ INFO] [1569165821.456470314]: Unable to open camera calibration file [/home/em
ina/.ros/camera_info/head_camera.yaml]
[ WARN] [1569165821.456601363]: Camera calibration file /home/emina/.ros/camera_
info/head_camera.yaml not found.
[ INFO] [1569165821.456805603]: Starting 'head_camera' (/dev/video0) at 640x480
via mmap (mjpeg) at 30 FPS
[ WARN] [1569165822.435807921]: unknown control 'focus_auto'

swscaler @ 0x563db52f4260] deprecated pixel format used, make sure you did set
range correctly
```

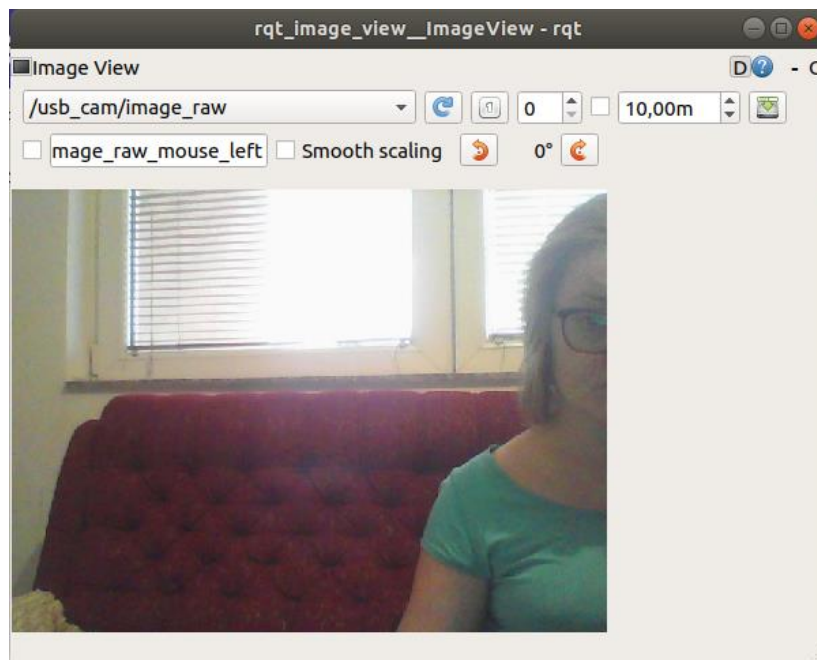
Slika 4.2. Pokretanje usb_cam_node-a

Pokretanje rqt_image_view-a kako bi prikazali trenutni snimak web kamere – slika 4.3.:

Slika 4.3. Pokretanje rqt_image_view-a

Kada samo pokrenuli rqt_image_view, na njemu vidimo sljedeće, web kamera je upaljena i prikazuje trenutno stanje ispred sebe- slika 4.4.

Slika 4.4. Live prikaz sa web kamere

Provjerit ćemo i rostopic list i rostopic node, da vidimo koje su to teme trenutno aktivne i čvorovi, naravno očekujemo da su prisutne teme koje objavljuje usb_cam_node – slika 4.5.


```
emina@emina-HP-ProBook-450-G3: ~/catkin_ws
File Edit View Search Terminal Tabs Help
roscore htt... x emina@emi... x emina@emi... x emina@emi... x emina@emi... x
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ rostopic list
/rosout
/rosout_agg
/statistics
/usb_cam/camera_info
/usb_cam/image_raw
/usb_cam/image_raw/compressed
/usb_cam/image_raw/compressed/parameter_descriptions
/usb_cam/image_raw/compressed/parameter_updates
/usb_cam/image_raw/compressedDepth
/usb_cam/image_raw/compressedDepth/parameter_descriptions
/usb_cam/image_raw/compressedDepth/parameter_updates
/usb_cam/image_raw/theora
/usb_cam/image_raw/theora/parameter_descriptions
/usb_cam/image_raw/theora/parameter_updates
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ rosnodet list
/rosout
/rqt_gui_cpp_node_6917
/rqt_gui_py_node_6978
/usb_cam
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$
```

Slika 4.5. Trenutno objavljene teme i prisutni čvorovi

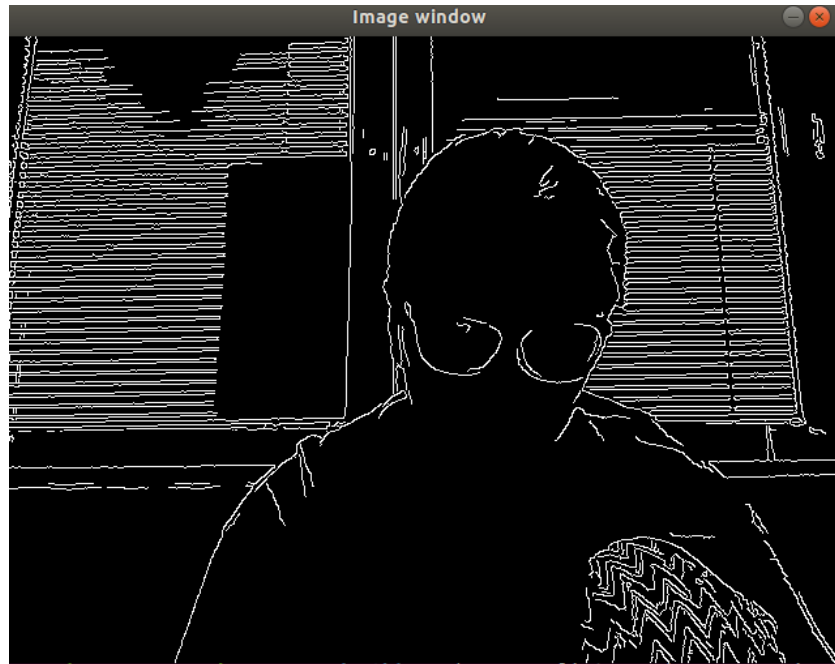
Sada je potrebno pokrenuti čvor koji osluškuje ovu temu, kod je napisan u C++ programskom jeziku i korišteno je dosadašnje znanje iz ovog programskog jezika i packag-i i biblioteke koje su pomenute u prethodnom poglavlju.

Čvor koji je nazvan `img_processing_node` se nalazi u ručno kreiranom package-u `listener`. Pokretanje čvora je prikazano na slici 4.6.

```
emina@emina-HP-ProBook-450-G3: ~/catkin_ws
File Edit View Search Terminal Tabs Help
roscore htt... x emina@emi... x emina@emi... x emina@emi... x emina@emi... x
-- ==> add_subdirectory(lv_3)
-- +++ processing catkin package: 'listener'
-- ==> add_subdirectory(listener)
-- +++ processing catkin package: 'usb_cam'
-- ==> add_subdirectory(usb_cam)
-- Configuring done
-- Generating done
-- Build files have been written to: /home/emina/catkin_ws/build
####
#### Running command: "make -j4 -l4" in "/home/emina/catkin_ws/build"
####
Scanning dependencies of target img_processing_node
[ 16%] Built target listener1
[ 33%] Built target listener2
[ 50%] Built target listener
[ 58%] Building CXX object listener/CMakeFiles/img_processing_node.dir/src/img_p
rocessing.cpp.o
[ 75%] Built target usb_cam
[ 91%] Built target usb_cam_node
[100%] Linking CXX executable /home/emina/catkin_ws/devel/lib/listener/img_proce
ssing_node
[100%] Built target img_processing_node
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ roslaunch listener img_processing_node
```

Slika 4.6. Pokretanje čvora `img_processing_node`

Nakon ovog pokazuje nam se prijenos s kamere ali ovaj put sa detektovanim ivica-ma ispred sebe jer smo prvo implementirali algoritam Canny za detekciju ivica – slika 4.7.

Slika 4.7. Live prenos sa web kamere sa detektovanim ivicama

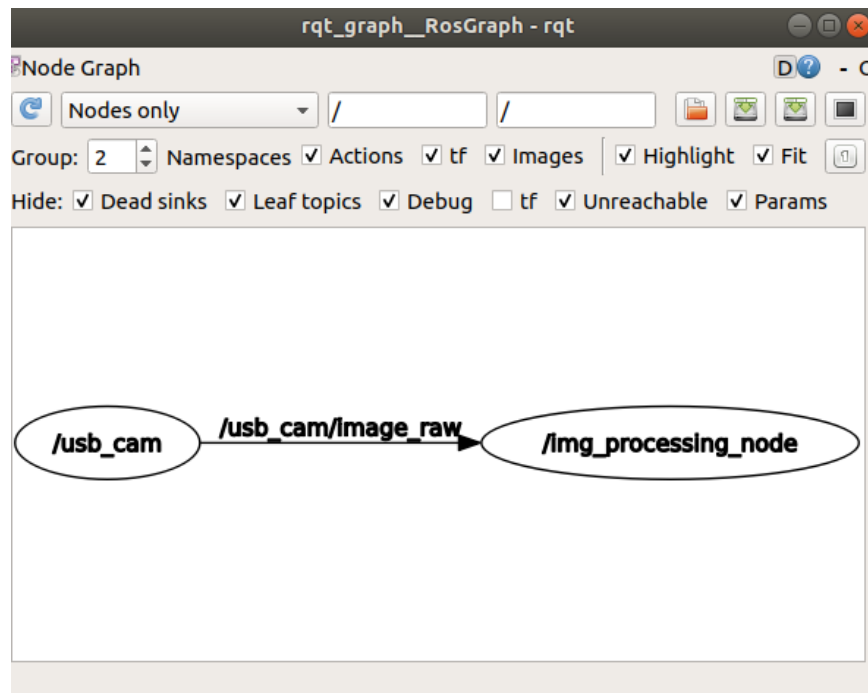
Sada možemo provjeriti i teme koje su prisutne. Vidimo na slici 4.8. da sada čvor `img_processing_node` objavljuje nove teme i vidimo da on ostvaruje komunikaciju sa `usb_cam_node` što možemo vidjeti na rqt graphu – slika 4.9.

```

emina@emina-HP-ProBook-450-G3: ~/catkin_ws
File Edit View Search Terminal Tabs Help
roscore ... x emina@... x emina@... x emina@... x emina@... x emina@... x
emina@emina-HP-ProBook-450-G3:~/catkin_ws$ rostopic list
/camera/canny_edge
/camera/canny_edge/compressed
/camera/canny_edge/compressed/parameter_descriptions
/camera/canny_edge/compressed/parameter_updates
/camera/canny_edge/compressedDepth
/camera/canny_edge/compressedDepth/parameter_descriptions
/camera/canny_edge/compressedDepth/parameter_updates
/camera/canny_edge/theora
/camera/canny_edge/theora/parameter_descriptions
/camera/canny_edge/theora/parameter_updates
/camera/hough_lines
/camera/hough_lines/compressed
/camera/hough_lines/compressed/parameter_descriptions
/camera/hough_lines/compressed/parameter_updates
/camera/hough_lines/compressedDepth
/camera/hough_lines/compressedDepth/parameter_descriptions
/camera/hough_lines/compressedDepth/parameter_updates
/camera/hough_lines/theora
/camera/hough_lines/theora/parameter_descriptions
/camera/hough_lines/theora/parameter_updates
/camera/hough_probabilistic_lines
/camera/hough_probabilistic_lines/compressed
/camera/hough_probabilistic_lines/compressed/parameter_descriptions

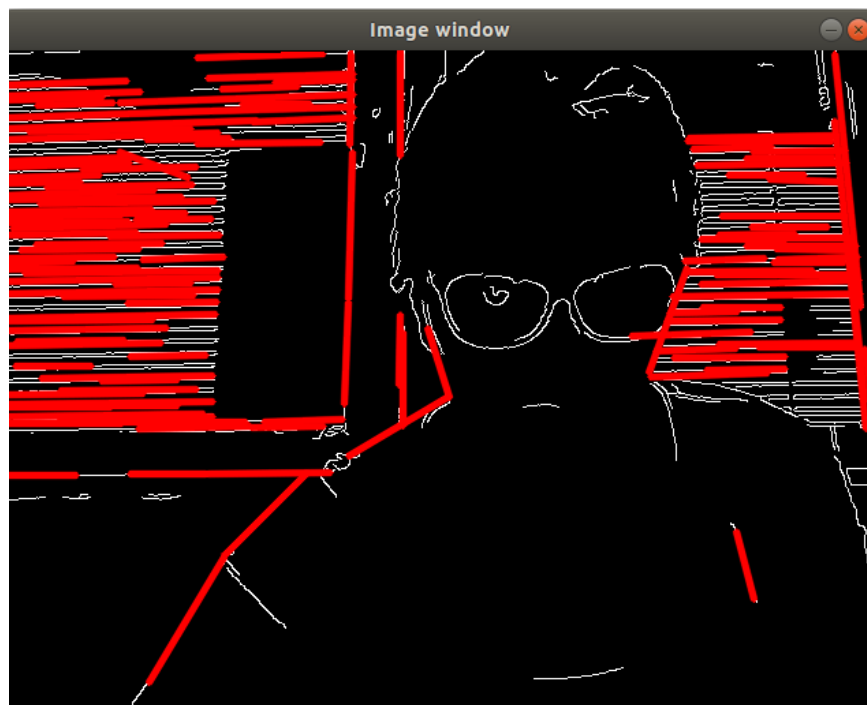
```

Slika 4.8. Prisutne teme nakon pokretanja i čvora `img_processing_node`

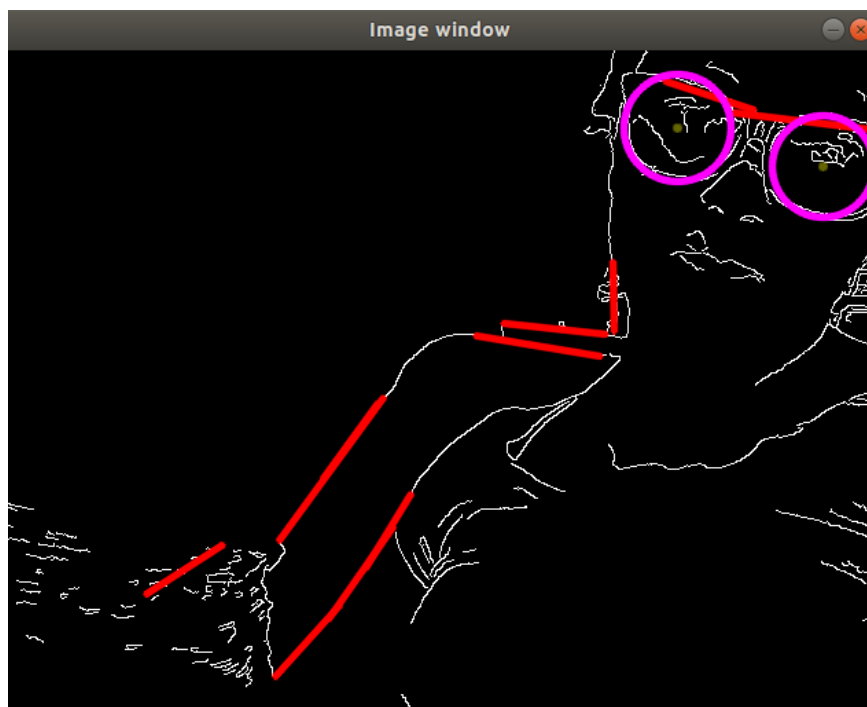

Slika 4.9. Rqt_graph

U nastavku će biti prikazana u Hough transformacija slike za detekciju ivica i krugova i kako izgleda live prijenos sa web kamere (slika 4.10 i 4.11). Koristit će se isti čvor samo će kod malo biti prepravljen, a ostalo je sve isto kao i u prethodnom koraku, što se tiče stanja rostopic liste, rqt grapha i pokretanja čvora. Bitno je napomenuti da čvor stalno objavljuje nove teme koje sadrže slike sa canny edge detekcijom (tema: /camera/canny edge), hough linije (tema: /camera/hough_lines), hough probablističke linije (tema: /camera/hough_probabilistic_lines), hough krugovi (tema: /camera/hough_circles).

Slika. 4.10. Detekcija samo linija

Slika 4.11. Detekcija krugova i linija

Sa prethodnih slika možemo uočiti da ovi algoritmi jako dobro detektuju i ivice i linija i krugove, iako se radi o live prenosu sa web kamere i nizu frame-ova ova detekcija je jako dobra.

Korišteni kod je dat kao prilog ovom izvještaju, tj. cijeli package listener sa popratnim package.xml i CMakeLists.txt fajlovima.

Zaključak

Algoritmi koji su korišteni u ovom seminarskom radu su jako korisni u mobilnoj robotici. Svaki mobilni robot koji se kreće može imati senzor kameru na osnovu koje se može implementirati vizualna odometrija ili vizualni SLAM (eng. Simultaneous localization and mapping), a ovi algoritmi igraju ključnu ulogu pri implementaciji ovih zadataka.

Reference

1. Jasmin Velagić Mobilna robotika, 2019.
2. Robotic Operating System priručnik za korištenje na predmetu Mobilna robotika
3. Oficijelna OPENCV stranica <https://opencv.org/>
4. Oficijelna ROS stranica: <https://www.ros.org/> i <http://wiki.ros.org/>